

Ը.00.08 – ՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ՄԱԹԵՄԱՏԻԿԱԿԱՆ ՄՈՂԵԼԱՎՈՐՈՒՄ

ԱՍՊԻՐԱՆՏՈՒՐԱՅԻ ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹՅԱՆ ՔՆՆՈՒԹՅԱՆ ՀԱՐՑԱՇԱՐ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹԱՄԱՍ (75 ՀԱՐՑ)

1. Արտադրության հավասարակշիռ ծավալը «ամբողջական ծախսումներ» մոդելում /ծախսեր-եկամուտ, արտահոսք-ներհոսք եղանակներ/: Հավասարակշիռ ՀՆԱ-ն լրիվ զբաղվածության պայմաններում, անկման և գնաճի խզումները:
2. Պահանջարկի և առաջարկի գնային առաձգականությունները, դրանց գործոնները: Պահանջարկի խաչաձև և եկամտային առաձգականությունները:
3. Արտադրության ծախքերը. արտաքին /հաշվապահական/ և ներքին /այլընտրանքային/ ծախքեր: Տնտեսական շահույթը և դրա աղբյուրները:
4. Կատարյալ և ոչ կատարյալ մրցակցություն. շուկայական չորս հիմնական մոդելները և արդյունավտության համեմատական վերլուծությունն այդ մոդելներում:
5. Ռեսուրսների պահանջարկի բնույթը, գործոնները և առաձգականությունը: Ռեսուրսների օպտիմալ հարաբերակցությունը /նվազագույն ծախքի և շահույթի մաքսիմալացման կանոնները/:
6. Աշխատանքը և աշխատավարձը, հավասարակշռությունը աշխատանքի շուկայում, առանձնահատկությունները:
7. Կապիտալի բնորոշումը. ֆիզիկական և փողային կապիտալ: Տոկոսադրույքը և դրա մեծությունը որոշող գործոնները:
8. Տնտեսական ռենտան, հողային ռենտան որպես ավելցուկ: Հողի գինը:
9. ՀՆԱ-ի հաշվարկման եղանակները, իրական և անվանական ՀՆԱ: ՀՆԱ-ն և բնակչության բարեկեցությունը:
10. Տնտեսագիտության ուսումնասիրության առարկան և դրա էվոյուցիան: Տնտեսագիտությունը որպես ընտրության, արդյունավետության և խնայողության գիտություն:
11. Հավասարակշռության հաստատման և պահպանման լուսաբանումը «AD-AS» մոդելում:
12. Արժողության /գին, արժեք, փոխանակային արժեք/ և շահույթի /զուտ արդյունք, հավելյալ արդյունք, հավելյալ արժեք և այլն/ տեսությունների էվոյուցիան:
13. Դասական հայեցակարգի հիմնարար սկզբունքները և դրանց քննադատական մեկնաբանությունները պատմական, ինստիտուցիոնալ և քեյնսյան ուղղությունների կողմից:
14. Մմիթի, Մարքսի և Քեյնսի տնտեսագիտական մոդելները և դրանց համեմատական վերլուծությունը:
15. Գործազրկության և գնաճի կապը՝ Ֆիլիպսի կորը, կարճատև /ստագֆլյացիա/ և երկարատև /մոնետարիզմ, ռացիոնալ և ադապտիվ սպասումների տեսություններ/ ժամանակահատվածներում:

16. Արդյունաբերական սեփականություն (ԱՍ) և մտավոր սեփականության (ՄՍ) օբյեկտները:
17. Գյուտին արտոնագիր տալու պայմանները, ապրանքային և սպասարկման նշաններ, արդյունաբերական նմուշներ:
18. Մարքեթինգային ռազմավարության մշակման գործընթացը:
19. Մարքեթինգային հետազոտությունների հիմնական ուղղությունները և մեթոդները:
20. Գովազդային արշավների կազմակերպում:
21. Կազմակերպության դրամական հոսքերի գնահատում:
22. Ֆինանսական հաշվետվության վերլուծություն:
23. Կազմակերպության ֆինանսների կառավարման համակարգը և խնդիրները:
24. Պատվերի օպտիմալ խմբաքանակի մեծության որոշումը:
25. Պաշարների կառավարման հիմնական համակարգերի համեմատական վերլուծությունը:
26. Ռիսկի կառուցվածքային բնութագրերը:
27. Կազմակերպության արտաքին միջավայրի վերլուծությունը: Կազմակերպության արտաքին անուղղակի ազդեցության ոլորտները /PETSEL վերլուծություն/ և ուղղակի ազդեցության ոլորտները /Մ. Պորտերի մրցակցային ուժերի վերլուծություն/:
28. Կազմակերպության ռազմավարության վերլուծության և ընտրության գործընթացը: Ռազմավարության վերլուծության գործիքները /SWOT, BCG, SPACE/:
29. Շուկայի բացերը և կարգավորման ուղղությունները /մրցակցության սահմանափակումներ, տեղեկատվության անհամաչափություն, հանրային բարիքների արտադրություն, արտաքին էֆեկտները և դրանց տեսակները/:
30. Աղքատությունը և դրա նվազեցման ուղղությունները ՀՀ-ում /աղքատության հասկացությունը, սահմանումները, գնահատումը, գնահատման մեթոդաբանությունը, հիմնական ցուցանիշները/:
31. ՀՀ ֆինանսական համակարգը, կառուցվածքը և հիմնական գործառույթները:
32. Ֆինանսական շուկաները և ֆինանսական միջնորդները, հիմնական գործառույթները:
33. Ֆինանսական վերլուծության հիմնական մեթոդները:
34. Հարկերի էությունը, դասակարգումը և հարկման մեթոդները:
35. Հարկաբյուջետային քաղաքականություն, կազման և վերահսկողության հիմնական մեխանիզմներ:
36. Առևտրային բանկի դերը շուկայական տնտեսության մեջ և հիմնական գործառույթները:
37. Դրամավարկային քաղաքականություն, ծրագիրը, նպատակը և խնդիրները:
38. Արժեթղթերի էությունը, դասակարգումը, տեսակները և կիրառման ժամանակակից ուղղությունները:
39. Ապահովագրության էությունը և դերը տնտեսության մեջ:
40. Կապիտալ բյուջետավորման մեթոդները:
41. Հաշվապահական հաշվառման տարրերը, դրանց սահմանումը և դասակարգումը:

42. Ֆինանսական հաշվետվության ձևերն ու դրանց փոխադարձ կապը:
43. Կապիտալի կառուցվածք և արժեք, գնահատման հիմնական մեթոդները:
44. Պորտֆելային ռիսկ և եկամուտ, գնահատման մեթոդները:
45. Կազմակերպության ֆինանսական պլանավորումը:
46. Ռեսուրսների համամասնության Հեկշեր-Օհլինի թեորեմը և համաշխարհային շուկայում գործոնների գների հավասարեցումը:
47. Եկամուտների բաշխման վրա արտաքին առևտրի ազդեցության Ստոլպեր-Սամուելսոնի թեորեմը:
48. Արտաքին առևտրի վրա տնտեսական աճի ազդեցության Ռիբչինսկու թեորեմը:
49. Ռեսուրսների համամասնության թեորեմի ստուգումը. Լեոնտևի պարադոքսը և դրա մեկնաբանությունները:
50. Մրցակցային առավելությունների Պորտերի տեսությունը:
51. Արտաքին առևտրի հավասարակշռությունը, մեկնաբանությունը Էջվորդի արկղի միջոցով:
52. Ազատ առևտուր, հովանավորչություն, դեմպինգ:
53. Առևտրային հաշվեկշիռը և դրա կառուցվածքը:
54. Վճարային հաշվեկշռի կառուցվածքը և կարգավորման եղանակները:
55. Արտաքին առևտրի տարիֆային կարգավորման եղանակները:
56. Արտաքին առևտրի ոչ տարիֆային կարգավորման եղանակները:
57. Աշխատուժի միջազգային միգրացիան և դրա արդյունավետությունը:
58. Միջազգային արժույթային համակարգի զարգացման հիմնական փուլերը:
59. Արժույթային փոխարժեքը և դրա տեսակները:
60. Գլոբալ տնտեսական հիմնախնդիրների դրսևորումները:
61. Մպառողի վարքի մոդելը: Մարդոստայնային մոդելը: Նվազագույն ծախսերով արտադրության գծային մոդելը:
62. Հավասարակշռության գոյությունը օգտակարության մաքսիմալացման խնդրում: Պահանջարկի ֆունկցիաներ: Անուղղակի օգտակարության ֆունկցիան և հատկությունները:
63. Ծախսերի մինիմալացման խնդիրը: Ծախսերի ֆունկցիան և հատկությունները: Օգտակարության մաքսիմալացման և ծախսերի մինիմալացման խնդիրների միջև կապը:
64. Ձեռնարկության կարճաժամկետ և երկարաժամկետ զարգացումը: Երկակիությունը արտադրությունում: Մրցակցային ձեռնարկության շահույթի մաքսիմալացումը:
65. Տնտեսական զարգացման դինամիկ մոդելներ: «Կապիտալ-ներդրումներ-արդյունք» մոդելը: Տնտեսական աճի Ուզավայի մոդելը:
66. Ընդհանուր հավասարակշռության գոյությունը: Հավասարակշռություն և լավագույն լուծում:
67. Դրամավարկային, հարկաբյուջետային և առևտրային քաղաքականությունները Մանդել-Ֆլեմինգի մոդելում լողացող և հաստատագրված փոխանակային կուրսերի դեպքում:
68. Պաշարների կառավարման հիմնական մոդելները: Պաշարների կառավարման մոդելների դասակարգումը: Պաշարների կառավարման հիմնական մոդելը:

69. Պետական պարտքի դինամիկ ֆունկցիան: Պետության վճարունակությունը:
70. Օպտիմալ կառավարման մոդելը, մաքսիմումի սկզբունքը: Օպտիմալ կառավարման մոդելը: Օպտիմալ տնտեսական աճի նեոդասական մոդելը:
71. Երկակիության տեսության հիմնական թեորեմները և դրանց տնտեսագիտական մեկնաբանությունը:
72. Երկմատիրցային խաղեր: Խաղերի տեսության հավասարակշռության սկզբունքները: Գովազդային խաղը, որպես լուսաբանող օրինակ:
73. Գծային ռեգրեսիա: Պարամետրերի գնահատման փոքրագույն քառակուսիների եղանակը: Գծայնացվող մոդելներ:
74. Ժամանակային շարքեր. ստացիոնարություն, թվային բնութագրիչները: Կորելոգրամ: Սպիտակ աղմուկ պրոցեսը:
75. Ավտոռեգրեսիոն սահող միջիններով մոդելներ ARMA(p,q):

ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

Հիմնական

1. Макконнелл К. Р., Брю С. Л., Флинн Ш. М., Экономикс, Принципы, проблемы и политика. Учебник, 18-ое издание, перевод с английского, Москва, 2011, 1009 с.
2. Курс экономической теории: Учебное пособие для студентов вузов, под редакцией А. В. Сидоровича, 3-е издание, Москва, 2007, 1035 с.
3. Котлер Ф., Маркетинг-менеджмент, Экспресс – курс, 2 издание, Москва, 2006, 814 с.
4. Брейли Р., Майерс С., Принципы корпоративных финансов, Москва, 2012, 967 с.
5. Մնացականյան Հ. Գ., Հակոբյան Ա. Ջ., Ֆինանսներ և ֆինանսական համակարգ, Երևան, 2005, 88 էջ:
6. Թորոսյան Թ. Շ., Միջազգային տնտեսագիտություն. առևտուր և ֆինանսներ, երկրորդ հրատարակություն, Երևան, 2005, 382 էջ
7. Carbaugh R., International Economics, 15 th edition, Boston, USA, 2014, 554 p.
8. Магнус Л. Р., Катышев П. К., Эконометрика, Москва, 2001, 400 с.
9. Тарасевич Л. С., Гребенников П. И., Леусский А. И., Москва, 2003, 686 с.
10. Вариан Х., Микроэкономика, Промежуточный уровень. Современный подход, Москва, 1997, 767 с.
11. Տնտեսական իրավիճակների մոդելավորում, Խմբագիրներ Հ. Լ. Սարգսյան, Ա. Հ. Առաքելյան, Երևան, 2009, 174 էջ:

Օժանդակ

1. Աղաջանյան Հ. Ի., Տնտեսագիտության տեսություն, ուսումնական ձեռնարկ, մաս 1, Երևան, 2009, 472 էջ:
2. Աղաջանյան Հ. Ի., Տնտեսագիտության տեսություն, ուսումնական ձեռնարկ, մաս 2, Երևան, 2015, 484 էջ:
3. Пиндайк Р. С., Рабинфельд Д. Л., Микроэкономика, 5-ое изд., Санкт Петербург, 2002, 608 с.
4. Менькю Н. Г., Принципы микроэкономики, 2-ое изд., Санкт Петербург, 2003, 560с.
5. Ղանթարջյան Ա. Լ., Արտադրական մենեջմենթի մեթոդները և մոդելները, Ուս. ձեռնարկ, Երևան, 2009, 133 էջ:
6. Рыттикова Н. А., Анализ и управление рисками организации: Учебное пособие, Москва, 2012, 239 с.
7. Lasher W., Practical Financial Management, South-Wester, 2011, 767 p.

8. Ջուրաբյան Վ. Ա., Միրզախանյան Ք. Ջ. Հաշվապահական հաշվառում, ուս. ձեռնարկ, Երևան, 2012, 173 էջ:
9. Բանկային գործ, գլխ. խմբագիր Բ. Ա. Ասատրյան, Երևան, 2013, 687 էջ:
10. О. В. Молчанова, Таможенное дело, М 2005
11. Թորոսյան Թ. Շ., Միջազգային տնտեսագիտություն, երրորդ հրատարակություն, Երևան, 2009, 207 էջ:
12. Фаминский И. П., Международные экономические отношения. 2-е издание, Москва, 2004, 847 с.
13. Husted S., Melvin M., International Economics, 9 th edition, USA, 2012, 424 p.
14. Бурда М., Виплош Ч., Макроэкономика, Санкт-Петербург, 1997, 829 с.
15. Мэнкью Н. Г., Макроэкономика. пер. с англ., Москва, 1994, 736 с.
16. Сакс Дж., Ларрен Ф., Макроэкономика. Глобальный подход, Москва, 1996, 848 с.
17. Доугерти К., Эконометрика, Санкт Петербург, 2009, 465 с.

ԼՐԱՑՈՒՑԻՉ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹԱՄԱՍ (25 ՀԱՐՑ)

1. Անսահման հորիզոնով մոդելներ, Ռամզեի մոդելը:
2. Համատեղ գոյակցող սերունդների մոդելներ, Դայմոնի մոդելը:
3. Ռեսուրսների տեղաբաշխման որոշիչները R (հետագոտման) և D (գարգացման) սեկտորներում, գիտելիքի և կապիտալի կուտակման դինամիկան, մարդկային կապիտալը և տնտեսական աճը:
4. Ռոմերի մոդելը:
5. Մամուլելսոն-Հիքսի «Բազմարկիչ-արագացուցիչ» մոդելը:
6. Տնտեսության ցիկլային տատանումների Գուդվինի մոդելը:
7. Լուկասի անկատար տեղեկատվության մոդելը:
8. Անկատար մրցակցության և գների հաստատման մոդելը:
9. Նեոքեյնսյան տեսություններ, իրական ոչ վալրասյան տեսություններ:
10. Մովորական բաժնետոմսերի գնահատումը, եկամտի կապիտալիզացիայի մեթոդը, զրոյական, հաստատուն և փոփոխական աճի մոդելները:
11. Ոչ ռիսկային վարկավորման հնարավորությունների գնահատումը, ոչ ռիսկային փոխառությունների ստացման հնարավորությունների գնահատումը, ոչ ռիսկային փոխառությունների ստացումն ու տրամադրումը:
12. Տնտեսության միջուկն ըստ Վալրասի: Վալրասի օրենքը նեղ և լայն իմաստներով:
13. Երկկողմանի մոնոպոլիա: Համագործակցության պայմանները:
14. Պորտֆելի եկամտաբերությունը, սպասվող եկամտաբերությունը և ռիսկի գնահատումը: Ռիսկի հակվածությամբ, ռիսկից խուսափող և ռիսկի նկատմամբ անտարբեր ներդրողներ:
15. Ժամանակային շարքերի վերլուծությունը տնտեսագիտության մեջ: Շուստերի պարբերագիրը: Գծային ֆիլտր: Հաճախականությունը:
16. Ազդանշանների հաղորդումը: Տարամետ հավասարակշռություն: Միասնական հավասարակշռություն: Բազմակի հավասարակշռություն:
17. Մոլոու-Սվանի աճի մոդելը, կուտակման «Ոսկե կանոնը»:
18. Հարրոդ-Դոմարի մոդելը:

19. Գործազրկություն. արդյունավետ աշխատավարձի մոդելը, Շապիրո-Շտիգլիցի մոդելը:
20. Պորտֆելի վերլուծությունը, օպտիմալ պորտֆելի ընտրությունը, նախվ դիվերսիֆիկացիա:
21. Ֆինանսական ակտիվների գնահատման մոդելը, արժեթղթերի շուկայի գիծը, շուկայի և սեփական ռիսկեր, շուկայական մոդելը:
22. Կոալիցիոն խաղերի սահմանումը: Դոմինանտության հարաբերություն: Խաղի միջուկ, խաղի լուծում:
23. Ոչ կոալիցիոն խաղ: Խաղի հավասարակշռության սկզբունքը ըստ Նեշի:
24. Բազմակի գծային ռեգրեսիա, դետերմինացիայի գործակիցը, մոդելի թույլատրելիության պարզումը վիճակագրական թեստերի կիրառմամբ:
25. Բազմակուլինեարություն: Բազմադիսպերսիայնություն (հետերոսկեդաստիկություն):

ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

Հիմնական

1. Тарасевич Л. С., Гребенников П. И., Леусский А. И., Москва, 2003, 686 с.
2. Вриан Х., Микроэкономика, Промежуточный уровень. Современный подход, Москва, 1997, 767 с.
3. Шарп У. Ф., Александер Г. Дж., Инвестиции, Москва, 2001, 1028 с.
4. Айвазян С. А., Мхитарян В. С., Прокладная статистика. Основы эконометрики, Москва, 2001, 656

Օժանդակ

1. Никайдо Х. Выпуклые структуры и математическая экономика Москва, 1973, 517 с.
2. Сакс Дж., Ларрен Ф., Макроэкономика. Глобальный подход, Москва, 1996, 848 с.
3. Магнус Л. Р., Катышев П. К., Эконометрика, Москва, 2001, 400 с.
4. Տնտեսական իրավիճակների մոդելավորում, Խմբագիրներ Հ. Լ. Սարգսյան, Ա. Հ. Առաքելյան, Երևան, 2009, 174 էջ:
5. Гренджер К., Хатанака М., Спектральный анализ временных рядов в экономике, Москва, 1972, 312 с.